

fører i høi Grad beklage, at Udvalget har savnet Assistance af den Indsigt og noie Kjendskab til disse Forhold, der findes hos den ærede Lands- thingsmand (Gstrup), som her i Salen for- nemmelig har bragt disse Ting frem.

Jeg skal begynde med ganske i Almindelighed med nogle faa Ord at gjøre Rede for det Standpunkt, som jeg indtager under den nærværende Sag, og som gjør, at jeg, der for c. 2 Aar siden glædede mig ved at være ganske enig med det ærede 2det Medlem for 9de Kreds (Gstrup) med Hensyn til den Fæstesag, der da forelaa, og i hvilken vi begge medunderskrevede den samme Betænkning, ikke i nærværende Tilfælde kan gaa med ham. Det forekommer mig unegtelig, at han i denne Sag staar paa et Standpunkt, som maa siges at være meget ensidigt, og denne hans Ensidighed træder efter min Mening særdeles skarpt frem allerede i det Uendringsforslag, som det ærede Medlem har stillet til Lovforslagets 1ste Paragraph. Naar Regjeringen, efterat der er op- staaet Tvivl om, hvorledes Ordet „Gaard“ i mange Tilfælde skal forstås, har troet at burde forelægge Rigsdagen et Forslag til en authentisk Fortolkning af dette Begreb til Prøvelse, saa kan jeg ikke se, hvorledes Rigs- dagen egentlig kan unddrage sig denne Prø- velse. Man kan kritisere det Begreb, som er søgt opstillet af Regjeringen, og det har Ud- valgets Flertal efter min Mening ogsaa gjort i ikke ringe Maade. Det kunde derhos ikke falde mig ind, at de Forslag, som Udvalgets Flertal saaledes i forskjellige Henseender har stillet til det nævnte Begrebs Berigtigelse, ikke, naar de fremkom her, ogsaa skulde kunne møde Indvendinger, og at ikke ogsaa det eller det i dem muligen kunde forbedres. Men det er imidlertid ikke det, som man vil, og som man siger. Nei, man siger, at man slet ikke vil have nogen Definition eller Begrebsbestemmelse, og at man lige saa godt i Fremtiden kan hjælpe sig uden nogen saadan, som man har gjort det i Fortiden, idet man jo i alt Fald har Domstolene, som maa afgjøre de fore- kommende konkrete Tilfælde, enten saa Bestem- melserne ere klare eller ikke. Dette er et Standpunkt, som jeg paa ingen Maade kan forsonne mig med, og jeg tror virkelig ogsaa

paa Domstolenes Begne at maatte bede om, at man ikke vil slaa ind paa denne Vej. Det er nemlig dog ganske vist i Retspleiens Interesse, at man har faste Regler, hvorefter Domstolene have at domme. Jeg tænker ikke herved paa saadanne Sager, hvor der nærmest er Tale om de evige Grundsætninger for Ret og Retfærdighed; thi der skulle Domstolene vel nok vide at finde deres Vej uden bestemte Love. Men, hvor det gjælder om Forhold som de her omhandlede, der er det virkelig ikke godt, at Alt overlades til Domstolenes Prø- velse og Bedømmelse eller til Administratio- nens vilkaarlige Forgodtbefindende.

Paa det nysanførte Hensyn lægger jeg en ikke ringe Vægt og det er et lignende Hen- syn, som har gjort, at det for mig har staaet som givet, at Lovforslagets § 5 nødvendigvis maatte gaa ud. Jeg har nemlig paa ingen Maade kunnet forsonne mig med, at man vilde overlade til Landvæsenkommissionerne al- deles vilkaarlige Skjøn, uden at give dem nogen Veiledning med Hensyn til, hvad de skal bygge dette Skjøn paa, at bestemme, hvor- vidt en Mand maatte tage Noget fra sin Ei- endom eller ikke. — Jeg tilstaar, at dette ogsaa har været en af Grundene til, at jeg har næret nogen Betænkelse ved at gaa ind paa det Forslag, som er stillet af det ærede Mindretal i Udvalget om en Forandring i den bestaaende almindelige Udstyfningslovgivning. Det er allerede blevet udtalt af den ærede Ordfører, hvorledes det hele Udvalg har væ- ret enigt i, at det vilde være ønskeligt, at Spørgsmaalet herom blev underkastet en om- hyggelig Drøftelse, og at man snart kunde komme til en ny Lovgivning i denne Retning, og det er ligeledes af ham blevet udviklet, hvorfor Flertallet dog har troet, at det ikke vilde være rigtigst allerede nu under dette Lovforslag at komme ind paa det nævnte Spørgsmaal. Men, selv om det af ham i saa Henseende Anførte ikke var i Veien der- for, saa vilde jeg dog, som sagt, have Betæn- kelighed ved at følge det ærede Mindretal, netop fordi dette har ment, at det skulde kunne overlades til en Landvæsenkommissions Skjøn at bestemme, hvorvidt man maatte udstyffe sin Jord eller ikke; thi jeg tvivler virkelig